

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. D.**, proti odporcovi **M., o obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp.zn. 8 C 62/2008, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2009, sp.zn. 5 Co 107/2009 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. februára 2011, sp.zn. 1 Co 341/2010, takto

r o z h o d o l :

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2009, sp.zn. 5 Co 107/2009 **z a s t a v u j e .**

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. februára 2011, sp.zn. 1 Co 341/2010 **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 28. apríla 2008, č.k. 8 C 62/2008-8 konanie zastavil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 103, § 104 ods. 1, § 159 ods. 3 O.s.p. tým, že návrh navrhovateľa sa týka tých istých účastníkov konania a toho istého predmetu konania, o návrhu na obnovu konania už bolo právoplatne rozhodnuté a ide teda o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie navrhovateľa uznesením z 21. apríla 2009, sp.zn. 5 Co 107/2009 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V celom

rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Mal za to, že súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, vec správne právne posúdil a odôvodnenie uznesenia má podklad v zistení skutkového stavu.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý navrhol uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa, zrušiť. Zároveň požiadal o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie.

Okresný súd Spišská Nová Ves, po tom, ako mu bola vec vrátená dovolacím súdom, uznesením z 3. novembra 2010, č.k. 8 C 62/2008-369 žiadosť navrhovateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov zamietol a navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal, keď dospel k záveru, že u navrhovateľa nie sú splnené predpoklady na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov, a teda ani na ustanovenie bezplatného právneho zástupcu.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie navrhovateľa uznesením zo 17. februára 2011, sp.zn. 1 Co 341/2010 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu o zrejme bezúspešnom uplatňovaní práva navrhovateľom.

Aj proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie. Žiadal o zrušenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu pre nepravdivosť a pre neprihliadnutie na jeho podanie zasielané súdu dňa 16. mája 2009.

Okresný súd Spišská Nová Ves uznesením z 20. apríla 2011, č.k. 8 C 62/2008-414 uložil navrhovateľovi doplniť podanie zo dňa 19. marca 2009 a zo dňa 10. júna 2009 v súlade s ustanoveniami § 42 ods. 1, 3 O.s.p. a § 241 O.s.p. v lehote 10 dní odo dňa doručenia tohto uznesenia. Zároveň ho poučil o tom, že v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, inak dovolací súd konanie zastaví.

Uvedenú výzvu dovolateľ prevzal 2. mája 2011 (č.l. 415 spisu), avšak do rozhodnutia odvolacieho súdu nepredložil plnú moc na zastupovanie advokátom v dovolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolania podal včas účastník konania, skúmal, či sú splnené procesné predpoklady pre to, aby bolo možné preskúmať napadnuté rozhodnutia z hľadiska ich vecnej správnosti.

1. K dovolaniu navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. apríla 2009, sp.zn. 5 Co 107/2009 (t.j. k v poradí prvému dovolaniu na č.l. 192-194 spisu), dovolací súd uvádza, že v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p. musí byť dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná. Toto ustanovenie zakotvuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok je odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa.

Zo spisu vyplýva, že navrhovateľ bol súdom prvého stupňa poučený o tom, že dovolateľ bez právnického vzdelania musí byť zastúpený advokátom. Navrhovateľ nepreukázal, že má právnické vzdelanie a bol oboznámený s rozhodnutiami súdov oboch nižších stupňov o tom, že sa mu neustanovuje zástupca z radov advokátov. Napriek tomu však do spisu nezaložil advokátovi udelenú plnú moc na jeho zastupovanie v dovolacom konaní. V dôsledku toho zostal nedostatok uvedenej osobitnej podmienky dovolacieho konania neodstránený.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o tomto dovolaní navrhovateľa zastavil (§ 243c O.s.p. v spojení s § 241 ods. 1 O.s.p. a § 104 ods. 2 O.s.p.), pričom sa nemohol zaoberať jeho procesnou prípustnosťou ani dôvodnosťou.

2. Pokiaľ ide o dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. februára 2011, sp.zn. 1 Co 341/2010 (t.j. v poradí druhé dovolanie na č.l. 410-413 spisu), Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním. Treba dodať, že i keď dovolateľ v konaní o dovolaní nie je zastúpený advokátom a nemá právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), povaha napadnutého rozhodnutia vylučuje, aby v prípade tohto dovolania bol nedostatok podmienky povinného zastúpenia považovaný za dôvod pre zastavenie konania. Za situácie, kedy je predmetom dovolacieho prieskumu rozhodnutie súdu o nevyhovení žiadosti účastníka

o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, by trvanie na podmienke povinného zastúpenia popieralo cieľ, ktorý sledoval účastník konania.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je napadnuté dovolaním, nevykazuje znaky niektorého z týchto uznesení, nemožno prípustnosť dovolania navrhovateľa vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne

obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Pri posudzovaní dovolania navrhovateľa podľa obsahu je zrejmé, že podstatnou je v ňom námietka navrhovateľa, že odvolací súd nesprávne posúdil zistený skutkový stav a pri aplikácii ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. dospel k nesprávnemu záveru o nesplnení podmienok pre oslobodenie od súdneho poplatku a pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Dovolateľ teda namietal, že týmto dovolaním napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod (možno ním odôvodniť procesne prípustné dovolanie), nesprávnosť právneho posúdenia ale nezakladá žiadnu z vád v zmysle § 237 O.s.p. Treba dodať, že pre vyhovenie návrhu účastníka na oslobodenie od súdneho poplatku (a pre vyhovenie jeho návrhu na ustanovenie zástupcu z radov advokátov) je v zmysle § 138 ods. 1 O.s.p. potrebné, aby súčasne boli splnené dve podmienky, a to že: 1/ oslobodenie je odôvodnené pomermi žiadateľa a 2/ nejde o prípad svojvoľného alebo zrejme bezúspešného uplatňovania alebo bránenia práva. Ak z týchto podmienok nie je splnená čo i len jedna, nemožno žiadosti vyhovieť. V danom prípade odvolací súd nevyhovел žiadosti dovolateľa z dôvodu nesplnenia druhej podmienky, keď dospel k záveru, že zo strany navrhovateľa ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva. Takisto nebolo možné vyhovieť žiadosti dovolateľa na ustanovenie zástupcu z radov advokátov, pretože v zmysle § 30 O.s.p. podmienkou na vyhovenie tejto žiadosti je existencia predpokladov na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ktoré u dovolateľa splnené neboli. Dovolateľom uvádzané skutkové okolnosti teda v ničom nepotvrdzujú, že by procesným postupom odvolacieho súdu bola znemožnená realizácia niektorého z jeho procesných oprávnení.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Navrhovateľ z procesného hľadiska zaviniť, že sa jeho dovolanie muselo odmietnuť (resp. že sa konanie o jeho dovolaní muselo zastaviť), a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy dovolacích konaní (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 2 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však odporcovi žiadne trovy dovolacích konaní nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 1. júla 2011

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová